

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายวรวิทย์ กังคศิเทียม ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ๒๗/๒๕๖๓

วันที่ ๘ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง { ศาลอุทธรณ์ภาค ๖
-

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง เฉพาะในส่วนที่บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ” ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ หรือไม่

ความเห็น

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัย ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง เฉพาะในส่วนที่บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ” ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย” วรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง” มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกัน

ในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” วรรคสอง บัญญัติว่า “ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน” วรรคสาม บัญญัติว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้” วรรคสี่ บัญญัติว่า “มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม” และวรรคห้า บัญญัติว่า “บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้าง ขององค์กรของรัฐย่อมมีสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายเฉพาะ ในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม”

ในการดำเนินคดีอาญา การฟ้องร้อง การลงโทษผู้กระทำความผิด จะต้องดำเนินการภายใน ระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ มิฉะนั้นพยานหลักฐานต่าง ๆ วัตถุพยาน พยานบุคคลที่จะนำมาใช้พิสูจน์ ข้อเท็จจริงในคดีอาญุกทำลายหรือผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริงจึงมีการกำหนดอายุความเอาไว้ ในส่วนของผู้มีสิทธิฟ้องคดีอาญาต่อศาล ได้แก่ พนักงานอัยการ และผู้เสียหาย ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การพิจารณาคดีอาญาถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัว ผู้กระทำความผิดมาศาลภายในกำหนดนับแต่วันกระทำความผิดเป็นอันขาดอายุความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๕ ของประมวลกฎหมายอาญา จะเห็นได้ว่า การนับอายุความ กฎหมายกำหนดวันเริ่มต้น นับแต่วันกระทำความผิด และกำหนดวันสิ้นสุดอายุความไว้ตามอัตราโทษของความผิดที่กระทำ และอายุความ ตามมาตรา ๙๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญาดังกล่าวนี้ใช้บังคับทั้งพนักงานอัยการและผู้เสียหายที่มีสิทธิ ในการฟ้องคดีอาญาในกรณีที่ศาลจะรับคำฟ้องไว้พิจารณาจะต้องมีกระบวนการกลั่นกรองคดีให้มีมูล ที่จะฟ้องเสียก่อน กระบวนการกลั่นกรองคดีมีมูลหรือไม่ของพนักงานอัยการนั้น จะเริ่มต้นจากพนักงาน สอบสวนทำการสอบสวนในความผิดนั้นเสียก่อน มิฉะนั้น กฎหมายห้ามมิให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องคดี โดยที่มิได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นเสียก่อนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ พนักงานสอบสวนมีหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดเพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำความผิดและพิสูจน์ ให้เห็นความผิดตามมาตรา ๑๓๑ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เมื่อการสอบสวนเสร็จ พนักงานสอบสวนก็จะส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการตามมาตรา ๑๔๐ ประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งถ้าคดีไม่มีมูลพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการได้กลั่นกรองแล้วสั่งไม่ฟ้อง

และเมื่อพนักงานอัยการเห็นควรสั่งฟ้องก็ให้จัดการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหามาฟ้องคดี ตามมาตรา ๑๔๑ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในการจะฟ้องคดีต่อศาลได้ พนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการก็ต้องคำนึงถึงอายุความในการแสวงหาพยานหลักฐาน การสอบสวนเพื่อให้ได้ตัว ผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดอายุความ หากผู้ต้องหามีการประกันตัวหรือหลบหนีก็ต้อง จัดการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหามาฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความ ในส่วนผู้เสียหาย กระบวนการกลั่นกรองคดีที่จะดำเนินคดีกับผู้ถูกกล่าวหาให้เป็นจำเลยในศาลได้จะต้องมีการไต่สวนมูลฟ้อง ผู้เสียหายจะต้องนำพยานหลักฐานเข้าไต่สวนมูลฟ้องก่อนที่ศาลจะรับฟ้องไว้พิจารณาตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ เมื่อศาลมีคำสั่งคดีมีมูลผู้ต้องหาหรือผู้ถูกกล่าวหา จึงจะอยู่ในฐานะจำเลยจึงจะออกหมายเรียกและหมายจับให้นำตัวจำเลยมาศาลภายในกำหนดอายุความ เช่นเดียวกันเป็นหน้าที่ของผู้เสียหายที่จะต้องคำนึงว่าการฟ้องคดีให้ผู้ถูกกล่าวหาตกเป็นจำเลยในชั้นศาล ต้องกระทำภายในอายุความ มิใช่ปล่อยให้พลละเลยจนล่วงเลยเวลาใกล้หมดอายุความจึงนำคดีมาฟ้องศาล เป็นเหตุให้การไต่สวนมูลฟ้องอาจยืดเยื้อไม่อาจกระทำเสร็จสิ้นก่อนครบกำหนดอายุความ ประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง เฉพาะที่บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำ ความผิดมายังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ” ใช้บังคับกับ ทั้งพนักงานอัยการที่เป็นโจทก์และกับทั้งผู้เสียหายที่เป็นโจทก์ในทุกคดี ซึ่งมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป มิได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง อีกทั้งการฟ้อง คดีอาญาไม่ว่าโดยพนักงานอัยการหรือผู้เสียหาย รวมทั้งผู้ต้องหาและจำเลยต่างได้รับความคุ้มครอง กำหนดการนับระยะเวลาอายุความตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน และไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ต่อบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง เฉพาะในส่วนที่บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนด ดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ” ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ